

PROGRAMA : DRET PENAL. (1R QUADRIMESTRE. 3 CRÈDITS)

Professora: Maria Pujol Russell

CURS: 1995-96

OBJECTIUS.

Per al treballador social els fenòmens del comportament humà, tant a nivell individual com social, que s'enmarquen dins l'àrea del dret penal es desenvolupen en tres etapes bàsiques.

-Prevenició del delictes.

-Atenció i tractament del delinqüent durant l'acompliment de la seva condemna.

-Reinserció social del mateix en tots els àmbits: familiar, laboral, comunitari, etc.

Atenent aixó, l'estudiant de treball social haurá d'arribar a l'assoliment dels següents objectius:

-Adquisició de coneixements teòrics que li permetin tenir conceptes bàsics de dret penal sobre els quals assentar la seva formació com a treballador social.

METODOLOGIA.

L'assistència a classe, amb predisposició de col.laboració activa, és el més recomanable per a poder preparar el programa.

La bibliografia que inclou el programa té un caràcter de consulta complementaria als apunts de classe.

Xerrades-col.loqui.

AVALUACIÓ.

Per a la qualificació definitiva es tenen en compte diversos elements. Es valorarà l'assistència a les classes i la participació activa.

Per als alumnes de pla nou al final del quadrimestre es farà un examen escrit (al febrer) sobre tots els temes del programa. L'examen de juny tindrà les mateixes característiques.

TEMARI.

1. El dret penal.

1.1. Introducció.

1.1.1 Concepte.

1.1.2 L'ordenament jurídic penal.

1.2. Límits del Dret penal en l'Estat social i democràtic de Dret.

1.3. Dret Penal repressiu i Dret penal preventiu.

1.3.1 Penes o mesures de seguretat. El sistema dualista

1.4. La fonamentació de la pena

1.4.1 Les Teories absolutes: El retribucionisme

1.4.2 Les Teories relatives: La prevenció general i especial

1.4.3 El sistema mixt.

2. Les infraccions penals.

2.1. Concepte.

2.2. Classes: delictes i faltes.

2.3. Caràcters dels delictes i faltes.

2.4. L'acció i les causes d'absència d'acció.

2.5. El tipus i les seves classes.

2.5.1. Tipus dolós.

2.5.2. Tipus culpós.

2.6. Antijuricitat i les causes d'exclusió de l'antijuricitat.

2.7. La culpabilitat i les causes d'exclusió de la culpabilitat.

2.8. La punibilitat.

2.8.1. Excuses absolutòries.

2.8.2. Condicions objectives de punibilitat.

3. Responsables del delictes.

3.1. Autors.

3.2. Partícips.

4. L'iter criminis.

4.1. Actes preparatoris.

4.2. Tipus d'imperfecta execució.

4.2.1. Temptativa.

4.2.2. Frustració.

4.3. La consumació.

5. Circumstàncies modificatives de la responsabilitat criminal.

5.1. Circumstàncies atenuants.

5.2. Circumstàncies agreujants.

5.3. Circumstància mixta de parentiu.

6. Clasificació general dels delictes.

7. Estudi especial d' alguns delictes.

8. El procés: Actes processals.

8.1. Principis del procés penal.

8.2. Actes d'iniciació del procés penal.

8.3. Actes d'investigació.

8.4. Mesures cautelars.

8.4.1. Citació.

8.4.2. Detenció i drets del detingut.

8.4.3. Presó preventiva.

8.5. Judici oral.

8.6. Habeas Corpus.

9. Conseqüències jurídiques del delict: la pena.

- 9.1. Concepte i fonament.
- 9.3. Finalitat.
- 9.4 Classes.
- 9.5. Acompliment de les penes privatives de llibertat.
- 9.6. Remissió condicional.
- 9.7. Redempció de les penes pel treball.
- 9.8. Llibertat condicional.
- 9.10. Rehabilitació. 9.11. Amnistia. 9.12. Indult.

10. Alternatives a la pressó

- 10.1. La "probation".
- 10.2. La reparació civil substitutiva.

11. Legislació i realitat penitenciària.

BIBLIOGRAFIA

- BUSTOS RAMIREZ, Juan/ HORMAZÁBAL MALARÉE. Manual de Derecho Penal Español
- JESCHECK, H.H. (1981). Tratado de Derecho Penal. Traducció MIR PUIG/MUÑOZ CONDE. Barcelona: Bosch.
- MIR PUIG, Santiago (1990). Derecho Penal Parte General. (Fundamentos y teoría del delito). Barcelona: PPU.
- MUÑOZ CONDE, Francisco/ GARCIA ARÁN, Mercedes (1994). Derecho Penal Parte General. Valencia: Tirant lo Blanch.
- MUÑOZ CONDE, Francisco (1993). Derecho Penal Parte Especial. Valencia: Tirant lo Blanch.
- RODRIGUEZ DEVESA, J.M. (1985). Derecho Penal Español. Parte General. 9ª edición, revisada y puesta al día por A. Serrano. Madrid: Dykinson.
- CODI PENAL.
- Llei General Penitenciària.